

ISSN 2518-1467 (Online),
ISSN 1991-3494 (Print)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ

Х А Б А Р Ш Ы С Ы

ВЕСТНИК

НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

THE BULLETIN

THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

PUBLISHED SINCE 1944

6 (394)

NOVEMBER-DECEMBER 2021

ALMATY, NAS RK

NAS RK is pleased to announce that Bulletin of NAS RK scientific journal has been accepted for indexing in the Emerging Sources Citation Index, a new edition of Web of Science. Content in this index is under consideration by Clarivate Analytics to be accepted in the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index, and the Arts & Humanities Citation Index. The quality and depth of content Web of Science offers to researchers, authors, publishers, and institutions sets it apart from other research databases. The inclusion of Bulletin of NAS RK in the Emerging Sources Citation Index demonstrates our dedication to providing the most relevant and influential multidiscipline content to our community.

Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясы «ҚР ҰҒА Хабаршысы» ғылыми журналының Web of Science-тің жаңаланған нұсқасы Emerging Sources Citation Index-те индекстелуге қабылданғанын хабарлайды. Бұл индекстелу барысында Clarivate Analytics компаниясы журналды одан әрі the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index және the Arts & Humanities Citation Index-ке қабылдау мәселесін қарастыруда. Web of Science зерттеушілер, авторлар, баспашылар мен мекемелерге контент тереңдігі мен сапасын ұсынады. ҚР ҰҒА Хабаршысының Emerging Sources Citation Index-ке енуі біздің қоғамдастық үшін ең өзекті және беделді мультидисциплинарлы контентке адалдығымызды білдіреді.

НАН РК сообщает, что научный журнал «Вестник НАН РК» был принят для индексирования в Emerging Sources CitationIndex, обновленной версии Web of Science. Содержание в этом индексировании находится в стадии рассмотрения компанией Clarivate Analytics для дальнейшего принятия журнала в the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index и the Arts & Humanities Citation Index. Web of Science предлагает качество и глубину контента для исследователей, авторов, издателей и учреждений. Включение Вестника НАН РК в Emerging Sources Citation Index демонстрирует нашу приверженность к наиболее актуальному и влиятельному мультидисциплинарному контенту для нашего сообщества.

Бас редактор:

ҚОЙГЕЛДИЕВ Мәмбет Құлжабайұлы (бас редактор), тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 3

Редакция алқасы:

ОМАРОВ Бауыржан Жұмаханұлы (бас редактордың орынбасары), филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Н = 4

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанұлы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

САПАРБАЕВ Әбдіжапар Жұманұлы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА құрметті мүшесі, Халықаралық инновациялық технологиялар академиясының президенті (Алматы, Қазақстан) Н = 4

ЙОВИЦА Радуга Патетре, Ph.D (археология), Нью-Йорк университетінің профессоры (Нью-Йорк, АҚШ) Н = 19

БАНАС Йозеф, әлеуметтану ғылымдарының докторы, Жешув технологиялық университетінің профессоры (Жешув, Польша) Н = 26

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, экономика ғылымдарының докторы, профессор, Украинаның еңбек сіңірген ғылым және техника қайраткері, «Киев-Могила академиясы» ұлттық университетінің кафедра меңгерушісі (Киев, Украина) Н = 2

МАКУЛОВА Айымжан Төлегенқызы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, Нархоз Университеті (Алматы, Қазақстан) Н = 3

ИСМАҒҰЛОВ Оразақ Исмағұлұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Н = 6

ӘБЖАНОВ Ханкелді Махмұтұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 4

БИЖАНОВ Ахан Хұсайынұлы, саясаттану ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА корреспондент-мүшесі, Философия, саясаттану және дінтану институтының директоры (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ТАЙМАҒАМБЕТОВ Жакен Қожахметұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 4

СҮЛЕЙМЕНОВ Майдан Күнтуарұлы, заң ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

САБИКЕНОВ Салахиден Нұрсарыұлы, заң ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

ҚОЖАМЖАРОВА Дариякул Пернешқызы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

БАЙТАНАЕВ Бауыржан Әбішұлы, тарих ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Мүслімқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ШАУКЕНОВА Зарема Каукенқызы, әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ЖОЛДАСБЕКОВА Баян Өмірбекқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

НУРҚАТОВА Лязгат Төлегенқызы, әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ӘБІЛҚАСЫМОВА Алма Есімбекқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Ресей білім академиясының академигі (Мәскеу қ.), Педагогикалық білім беруді дамыту орталығының директоры (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, педагогика кафедрасының меңгерушісі, К.Г. Разумовский атындағы Мәскеу мемлекеттік технологиялар және басқару университетінің Әлеуметтік-гуманитарлық ғылымдар және технологиялар факультетінің деканы (Мәскеу, Ресей) Н = 34

ДИБО Анна Владимировна, филология ғылымдарының докторы, РҒА корреспондент-мүшесі, РҒА Тіл білімі институтының Орал-алтай тілдері бөлімінің меңгерушісі (Мәскеу, Ресей) Н = 3

«Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Хабаршысы».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Меншіктенуші: «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» РҚБ (Алматы қ.). Қазақстан Республикасының Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің Ақпарат комитетінде 12.02.2018 ж. берілген № 16895-Ж мерзімдік басылманың тіркеуіне қойылу туралы куәлік.

Тақырыптық бағыты: *әлеуметтік ғылымдар саласындағы зерттеулерге арналған.*

Мерзімділігі: жылына 6 рет.

Тиражы: 300 дана.

Редакцияның мекен-жайы: 050010, Алматы қ., Шевченко көш., 28, 219 бөл., тел.: 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы, 2021

Типографияның мекен-жайы: «Аруна» ЖК, Алматы қ., Мұратбаев көш., 75.

Главный редактор:

КОЙГЕЛЬДИЕВ Мамбет Кулжабаевич (главный редактор), доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 3

Редакционная коллегия:

ОМАРОВ Бауыржан Жумаханулы (заместитель главного редактора), доктор филологических наук, профессор, академик НАН РК (Нур-Султан, Казахстан) Н = 4

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанович, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

САПАРБАЕВ Абдижапар Джуманович, доктор экономических наук, профессор, почетный член НАН РК, президент Международной академии инновационных технологий (Алматы, Казахстан) Н = 4

ЙОВИЦА Радуга Пэтрэ, доктор философии (Ph.D, археология), профессор Нью-Йоркского университета (Нью-Йорк, США) Н = 19

БАНАС Йозеф, доктор социологических наук, профессор Жешувского технологического университета (Жешув, Польша) Н = 26

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, доктор экономических наук, профессор, заслуженный деятель науки и техники Украины, заведующая кафедрой Национального университета «Киево-Могилянская академия» (Киев, Украина) Н = 2

МАКУЛОВА Айымжан Тулегеновна, доктор экономических наук, профессор, Университет Нархоз (Алматы, Казахстан) Н = 3

ИСМАГУЛОВ Оразак Исмагулович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Нур-Султан, Казахстан) Н = 6

АБЖАНОВ Ханкелди Махматович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 4

БИЖАНОВ Ахан Хусаинович, доктор политических наук, член-корреспондент НАН РК, директор Института философии, политологии и религии (Алматы, Казахстан) Н = 1

ТАЙМАГАМБЕТОВ Жакен Кожаметович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 4

СУЛЕЙМЕНОВ Майдан Кунтуарович, доктор юридических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

САБИКЕНОВ Салахиден Нурсариевич, доктор юридических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

КОЖАМЖАРОВА Дариякуль Пернешевна, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

БАЙТАНАЕВ Бауржан Абишевич, доктор исторических наук, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Муслимовна, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

ШАУКЕНОВА Зарема Каукеновна, доктор социологических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

ЖОЛДАСБЕКОВА Баян Омирбековна, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

НУРКАТОВА Лязгат Толегеновна, доктор социологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

АБЫЛКАСЫМОВА Алма Есимбековна, доктор педагогических наук, профессор, академик НАН РК, академик Российской академии образования (г. Москва), директор Центра развития педагогического образования (Алматы, Казахстан) Н = 1

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, доктор педагогических наук, профессор, заведующий кафедрой педагогики, декан факультета Социально-гуманитарных наук и технологий Московского государственного университета технологий и управления имени К.Г. Разумовского (Москва, Россия) Н = 34

ДЫБО Анна Владимировна, доктор филологических наук, член-корреспондент РАН, заведующий отделом урало-алтайских языков Института языкознания РАН (Москва, Россия) Н = 3

«Вестник Национальной академии наук Республики Казахстан».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Собственник: РОО «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы). Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации Министерства информации и коммуникаций и Республики Казахстан № 16895-Ж, выданное 12.02.2018 г.

Тематическая направленность: *посвящен исследованиям в области социальных наук.*

Периодичность: 6 раз в год.

Тираж: 300 экземпляров.

Адрес редакции: 050010, г. Алматы, ул. Шевченко, 28, ком. 219, тел. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Национальная академия наук Республики Казахстан, 2021

Адрес типографии: ИП «Аруна», г. Алматы, ул. Муратбаева, 75.

Editor in chief

KOIGELDIEV Mambet Kulzhabaevich (Editor-in-Chief), Doctor of History, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 3

Editorial board:

OMAROV Bauyrzhan Zhumakhanuly (Deputy Editor-in-Chief), Doctor of Philology, Professor, Academician of NAS RK (Nur-Sultan, Kazakhstan) H = 4

MATYZHANOV Kenzhekhan Slyamzhanovich, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SAPARBAYEV Abdizhappar Dzhumanovich, Doctor of Economics, Professor, Honorary Member of NAS RK, President of the International Academy of Innovative Technology, (Almaty, Kazakhstan) H = 4

JOVICA Radu Petre, Ph.D, History, Archeology, Professor, New York University (New York, USA) H = 19

BANAS Joseph, Doctor of Social science, Professor, Rzeszow University of Technology (Rzeszow, Poland) H = 26

LUKYANENKO Irina, doctor of economics, professor, honored worker of Science and Technology of Ukraine, head of the department of the National University «Kyiv-Mohyla Academy» (Kiev, Ukraine) H = 2

MAKULOVA Aymzhan Tulegenovna, doctor of economics, professor, Narkhoz University (Almaty, Kazakhstan) H = 3

ISSMAGULOV Orazak Issmagulovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Nur-Sultan, Kazakhstan) H = 6

ABZHANOV Khankeldi Makhmutovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 4

BIZHANOV Akhan Khusainovich, Doctor of Political Sciences, Corresponding Member of NAS RK, Director of the Institute of Philosophy, Political Science and Religion (Almaty, Kazakhstan) H = 1

TAIMAGAMBETOV Zhaken Kozhakhmetovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK, (Almaty, Kazakhstan) H = 4

SULEYMENOV Maidan Kuntuarovich, Doctor of Law, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SABIKENOV Salakhiden Nursarievich, Doctor of Law, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 2

KOZHAMZHAROVA Dariyakul Perneshevna, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 2

BAITANAEV Baurzhan Abishevich, Doctor of Historical Sciences, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

BAZARBAYEVA Zeinep Muslimovna, Doctor of Philology, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SHAUKENOVA Zarema, Doctor of Sociology, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

DZHOLDASBEKOVA Bayan Umirbekovna, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of NAS RK H = 2

NURKATOVA Lyazzat Tolegenovna, Doctor of Social Sciences, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan (Almaty, Kazakhstan) H = 1

ABYLKASYMOVA Alma Yessimbekovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Academician of NAS RK, academician of the Russian Academy of Education (Moscow), Director of the Center for the Development of Pedagogical Education (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SHISHOV Sergey, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy, Dean of the Faculty of Social Sciences and Humanities and Technologies of the Razumovsky Moscow State University of Technologies and Management (Moscow, Russia) H = 34

DYBO Anna Vladimirovna, Doctor of Philology, Corresponding Member of the Russian Academy of Sciences, Head of the Department of Ural-Altai Languages of the Institute of Linguistics of the Russian Academy of Sciences (Moscow, Russia) H = 3

Bulletin of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Owner: RPA «National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan» (Almaty). The certificate of registration of a periodical printed publication in the Committee of information of the Ministry of Information and Communications of the Republic of Kazakhstan No. **16895-Ж**, issued on 12.02.2018.

Thematic focus: *it is dedicated to research in the field of social sciences.*

Periodicity: 6 times a year.

Circulation: 300 copies.

Editorial address: 28, Shevchenko str., of. 220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

Tileubergenov E.M.¹, Saduakasov Sh.S.¹, Konuspayev R.K.¹, Seitakhmetova N.L.²

¹Kokshetau State University named after Sh. Ualikhanov, Kokshetau, Kazakhstan;

²National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, Almaty, Kazakhstan

E-mail: *etm61@mail.ru*

FEATURES OF FORMING THE FINANCIAL STRATEGY OF SMALL BUSINESSES

Abstract. The article examines the features of the formation of small businesses, considers the main priority areas for the development of financial activities. Small business is an important component of the market economic system. The factors of external financial environment affecting the company's activities; the study of the factors internal financial environment of the company; assessment of the current strategic position of the company; development of the strategic financial goals of the company; modeling of the financial activities and development of target strategic standards of the company; organization of the control over the implementation of the financial strategy. The peculiarities of strategic management of small businesses, as well as criteria for developing the financial strategy of these subjects are: to consider the factors of the domestic financial environment; the factors of external financial environment in its variability; financial strategy should justify the choice of one or another source in the corporation. Finally, it is important to consider the financial risks, associated with the choice of funding source. Small business provides the necessary mobility in market conditions, provides specialization and cooperation, and allows increasing the flexibility and efficiency of any business.

Key words: finance, strategy, strategic management, small business, financial resources, planning, economic change, globalization, business environment, management method.

Introduction. In the context of globalization of the world economy and with the dominant role of global actors in the region, the study of the place of each global actor individually through the prism of the evolution of geopolitical strategy and, based on the development vector, the prospects for their future activities in relation to countries. The most optimal will be the division of the studied works on the issue into several groups. The first group included the works of Western scholars who studied both evolution and the current state, and the potential prospect of geopolitical interests and foreign policy. This category includes such prominent geopolitician as H. Mackinder, A. Mahan and N. Spykman. Their scientific works became the foundation of the concept of Russia.

Materials and methods. The research methodology is based on the dialectical method, freed from materialistic or idealistic monism and based on the pluralistic, multilinear interdependence of all social phenomena. We also used the method of dialectical interdependence and interaction of methods: theoretical and empirical, historical and logical, induction and deduction in the study of the quantitative characteristics of labor potential in agricultural sector in our country. The theoretical basis is based on existing theoretical and empirical publications. In this article were used abstract-logical, analytical, monographic economic-statistical, sociological, expert methods, as well as the methods of economic-mathematical analysis, modeling and forecasting.

The Statistics Committee of the Ministry of National Economy of the Republic of Kazakhstan, as well as works of the scientists and economists, published in the periodicals and posted on web sites, legislative and policy documents.

This problem is much closed to the problem of migration. The main reasons for migration of young people from rural to urban areas are: unemployment; limited access to the desired professional education and career growth; poorly developed housing construction; road transport problems; low level of the cultural, medical and commercial services [1, P.21].

The labor potential of the region, as well as the country, is one of the most important indicators of the

economic development, the calculation of the main characteristics of which in practice is the quite difficult task. Assessment of the labor potential is the complex task in terms of methodology and organization. There are two characteristics of labor potential - quantitative and qualitative. At the same time, the quantitative characteristic is determined by the demographic factors and the intensity of the labor process. The qualitative characteristic is determined by the ability of the labor resources to produce added value and socio-economic relations. The main component of the resource potential of agriculture, human capital is formed mainly in the rural areas.

Against the background of declining employment in the rural areas, there is the similar growth in urban areas, which indicates the significant flow of the working-age population from the village to the city, which in turn leads to the significant distortions in the regional labor market.

Results. The main goal of small businesses is to provide employment. Overcoming unemployment is one of the most important socio-economic problems of the modern stage of the economic development. The implementation of the additional measures aimed to the reducing tension in the labor market, allowed not only to preserve the personnel potential of employees of organizations, but also to reduce the number of unemployed citizens [2]. The First President of the Republic of Kazakhstan emphasizes the importance of sustainable development. Thus, in the Address “Nurly Zhol- path to the future”, the First President of the Republic of Kazakhstan noted the need to continue work on the development of SMEs as driver of economic growth, and also stressed the importance of increasing the share of SMEs to 50% of GDP [3].

One of the reasons for the unfavorable situation in the rural development is the low level of comfort of living in the rural areas. In order to attract and retain the population in the rural areas, it is necessary to implement the set of measures [4, P.64].

In the process of developing the financial strategy, it is advisable to identify the following priority areas for the development of financial achievements [5, P.58]:

The peculiarities of the development of small business should be specified in the target strategic standards. These may include: the growth rate of net cash flow; return on equity; asset structure; financial leverage.

Modern large agricultural formations are well equipped with high-performance equipment and apply effective technologies. It does not require large number of the workers and employees. Personal subsidiary farms are losing their appeal to the villagers from year to year, but they are not in a hurry to organize farms. The level of technical equipment of small farms of agricultural production does not meet modern requirements: high wear and tear, low technical and operational characteristics, which affects the state of provision of their labor resources, changes the qualitative composition and structure of the labor force [6, P.17].

Discussion. Modeling of financial activity and development of target strategic standards of the company show the system of strategic financial goals, how it is formed at the previous stage in the specified target strategic standards.

Improving the quality of life is the necessary condition for preserving and expanding the reproduction of human capital in the rural economy. At the same time, the main direction of improving the standard of living of the rural population is to increase income by increasing the efficiency of the enterprises in the agricultural sector and rural development.

In the agricultural sector, on one hand, low wages cannot stimulate the improvement of the financial condition of the enterprise, on another - the financial condition of the enterprise cannot provide the employee with high level of the wages. This contradiction does not contribute to improving the standard of living and makes it necessary to solve the problem. It should be allowed within the framework of the mechanism of material incentives for labor at the enterprise [7, P.65]. Those macroeconomic factors are under the company's control and the internal financial environment [8, P.67].

Second, the importance of assessing the external financial environment affecting the company influences on the business, actually. In the crisis, the consequences of current decisions do not have to be corrected. In addition, during the crisis, well-developed financial strategy can develop the potential of the corporation.

Third, the number of participants in compulsory social insurance is not constant; the small increase in the number of participants is replaced by small decrease in the number. This situation is due to changes in the economic situation and changes in the demographic composition of the population. The highest rate of coverage of the economically active population by the compulsory social insurance system was recorded in 2011, ten years ago.

The amounts of money, accumulated in the State Social Insurance Fund of Kazakhstan in the period under study, have positive growth dynamics, regardless of the number of participants. The weighted average amount of social contributions for the 1st employee also has a positive increase in years.

With regard to the accumulation of social contributions, there are a number of the problems: irregular and late payment of social contributions by payers; transfer of social contributions not full; transfer of social contributions for several months by one payment.

The analysis of the social risks, based on the number of participants in the compulsory social insurance system, and the participants, who received insurance payments on the occurrence of insurance cases, tends to increase social risks [9, P.125].

Social Security benefits are progressive: they represent a higher proportion of a worker's previous earnings for workers at lower earnings levels. For example, benefits for a low earner (with 45 percent of the average wage) retiring at age 65 in 2019 replace about half of his or her prior earnings. But benefits for a high earner (with 160 percent of the average wage) replace about one-quarter of prior earnings, though they are larger in dollar terms than those for the low-wage worker.

It is necessary to clearly understand what resource base small business should have to implement the chosen strategy and its effectiveness. The issue of ensuring competitiveness as the key factor of enterprise sustainability is also relevant.

Social Security provides a higher annual payout than private retirement annuities per dollar contributed because its risk pool is not limited to those who expect to live a long time, no funds leak out in lump-sum payments or bequests, and its administrative costs are much lower [10, P.189].

Conclusion. The financial stability in our country, effective managing, capital and investments depends on the national stability. Thus, it is quite necessary to ensure effective management of the enterprise in the long term, comprehensive approach to the formation of the financial strategy, taking into account all possible nuances. In the system of functioning of compulsory social insurance of the Republic of Kazakhstan at the current stage of development there is an acute problem of non-conformity of amounts of social contributions to the expectations of the population at the onset of most social risks. In this regard, the methodology for calculating social benefits for all approved social risks should be gradually adjusted.

Тилеубергенов Е.М.¹, Садуакасов Ш.С.¹, Конуспаев Р.К.¹, Сейтахметова Н.Л.²

¹Ш. Уәлиханов атындағы Көкшетау мемлекеттік университеті, Көкшетау, Қазақстан;

²Қазақстан Республикасының Ұлттық Ғылым академиясы, Алматы, Қазақстан.

E-mail: *etm61@mail.ru*

ШАҒЫН БИЗНЕС КӘСІПОРЫНДАРЫНЫҢ ҚАРЖЫЛЫҚ СТРАТЕГИЯСЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

Анотация. Мақалада шағын кәсіпкерлік субъектілерінің қаржылық стратегиясын қалыптастыру ерекшеліктері зерттелген, қаржылық қызметті дамытудың негізгі басым бағыттары қарастырылған. Кәсіпорынның қаржылық стратегиясын әзірлеудің мынадай кезеңдері айқындалды: қаржылық стратегияны қалыптастыру кезеңін айқындау; компанияның қызметіне әсер ететін сыртқы қаржылық орта факторларын зерттеу; компанияның ішкі қаржылық ортасы факторларын зерттеу; компанияның ағымдағы стратегиялық қаржылық позициясын бағалау; компанияның стратегиялық қаржылық мақсаттарын әзірлеу; қаржылық қызметті модельдеу және компанияның стратегиялық нормативтерінің мақсатты бағыттарын әзірлеу; болжамдық бухгалтерлік баланс, пайда мен шығындар туралы есеп және ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп түрінде компания қызметінің ұзақ мерзімді қаржылық жоспарын әзірлеу; әзірленген қаржылық стратегияны экономикалық талдау; қаржылық стратегияны іске асыруды қамтамасыз ету; қаржылық стратегияны іске асыруды бақылауды ұйымдастыру. Шағын бизнес кәсіпорындарын стратегиялық басқарудың ерекшеліктері, сондай-ақ осы субъектілердің қаржылық стратегиясын әзірлеуге арналған өлшемдер зерттелді: ішкі қаржылық орта факторларын ескеру; оның өзгергіштігіне байланысты сыртқы қаржылық орта факторларын ескеру; қаржылық стратегия корпорация қызметін қаржыландырудың қандай да бір көзін таңдауды негіздеуі тиіс; қандай да бір қаржыландыру көзін таңдаумен байланысты қаржылық тәуекелдерді ескеру. Шағын кәсіпкерлік нарықтық экономикалық жүйенің маңызды құрамдас бөлігі болып табылады. Ол қоғамның экономикалық және әлеуметтік өмірінің барлық жүйелеріне енеді: өндіріс, сауда, қаржы, көлеңкелі экономика, өнер әлемі және рухани құндылықтар. Шағын кәсіпкерлік нарық жағдайында қажетті ұтқырлықты қамтамасыз етеді, мамандандыру мен кооперацияны қамтамасыз етеді, кез келген бизнестің икемділігін.

Түйінді сөздер: қаржы, стратегия, стратегиялық басқару, шағын бизнес, қаржылық ресурстар, жоспарлау, экономикалық өзгерістер, жаһандану, орта бизнес, басқару әдісі.

Тилеубергенов Е.М.¹, Садуакасов Ш.С.¹, Конуспаев Р.К.¹, Сейтахметова Н.Л.²

¹Кокшетауский государственный университет им. Ш. Уалиханова, Кокшетау, Казахстан;

²Национальная академия наук Республики Казахстан, Алматы, Казахстан.

E-mail: etm61@mail.ru

ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ ФИНАНСОВОЙ СТРАТЕГИИ ПРЕДПРИЯТИЙ МАЛОГО БИЗНЕСА

Аннотация. В статье исследованы особенности формирования финансовой стратегии субъектов малого предпринимательства, рассмотрены основные приоритетные направления развития финансовой деятельности. Определены следующие этапы разработки финансовой стратегии предприятия: определение периода формирования финансовой стратегии; исследование факторов внешней финансовой среды, воздействующих на деятельность компании; исследование факторов внутренней финансовой среды компании; оценка текущей стратегической финансовой позиции компании; разработка стратегических финансовых целей компании; моделирование финансовой деятельности и разработка целевых стратегических нормативов компании; разработка долгосрочного финансового плана деятельности компании в виде прогнозного бухгалтерского баланса, отчета о прибылях, убытках и движении денежных средств; экономический анализ разработанной финансовой стратегии; обеспечение реализации финансовой стратегии; организация контроля реализации финансовой стратегии. Исследованы особенности стратегического управления предприятиями малого бизнеса, а также критерии для разработки финансовой стратегии данных субъектов: учет факторов внутренней финансовой среды; учет факторов внешней финансовой среды, в связи с ее изменчивостью; финансовая стратегия должна обосновывать выбор того или иного источника финансирования деятельности корпорации; учет финансовых рисков, связанных с выбором того или иного источника финансирования. Малое предпринимательство является важным составным элементом рыночной экономической системы. Оно проникает во все системы экономической и социальной жизни общества: производство, коммерцию, сферу финансов, теневую экономику, мир искусства, духовных ценностей. Малое предпринимательство обеспечивает необходимую мобильность в условиях рынка, обеспечивает специализацию и кооперацию, позволяет повысить гибкость и эффективность любого бизнеса.

Ключевые слова: финансы, стратегия, стратегическое управление, малый бизнес, финансовые ресурсы, планирование, экономические изменения, глобализация, бизнес-среда, метод управления.

Information about the authors:

Tileubergenov E.M. – Candidate of Law, Senior Lecturer, Head of the Chair of Jurisprudence of Kokshetau State University named after Sh. Ualikhanov, Kokshetau, Republic of Kazakhstan; etm61@mail.ru; <https://orcid.org/0000-0001-6858-9526>;

Saduakasov Sh.S. – Head of the Infrastructure Development Department of Kokshetau State University named after Sh. Ualikhanov, Kokshetau, Republic of Kazakhstan Sharap_22@mail.ru; <https://orcid.org/0000-0001-6378-4744>;

Konuspayev R.K. – Candidate of Law, Senior Lecturer, Chair of Finance and Management of Kokshetau State University named after Sh. Ualikhanov, Kokshetau, Republic of Kazakhstan konuspayev@list.ru; <https://orcid.org/0000-0002-3120-1898>;

Seitakhmetova N.L. – Corresponding Member of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, Chief Researcher of the Institute of Philosophy, Politology and Religion of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, Doctor of Science in Philosophy, Almaty, Republic of Kazakhstan; nseytakhmetova@bk.ru, <https://orcid.org/0000-0001-7583-5406>.

REFERENCES:

[1] Dorofeev M.L. Development of models of strategic financial management taking into account the requirements of the modern economy // Finance and credit. – 2008. – Vol. 45 (333). – Pp. 21-29.

[2] Dingazieva B.D., Nurmukhanbetova D.E., Baibatyrova G.T. Development and state support of small business in Kazakhstan // *Universum: Technical Sciences: electron. scientific. Sib.* – 2020. – Vol. 3 (72). – URL: <http://7universum.com/ru/tech/archive/item/9135>.

[3] Message of the President of the Republic of Kazakhstan N. Nazarbayev to the People of Kazakhstan. November 11, 2014/ <http://www.akorda.kz/ru/>.

[4] Blank I.A. Financial management: training course. – 2nd ed., reprint and additional- K.: Elga, Nika-Center, 2008. – 656 p.

[5] Yakovleva I.N. Handbook of financial strategy and tactics. – Moscow: Professional publishing house, 2012. – 175 p.

[6] Morozko N.I. Technologies for financing the activities of small organizations: monograph. – M.: VGNA minfina RF, 2011. – 319 p.

[7] Gerashchenko I.P. Main stages of financial strategy development // *Russian entrepreneurship*, 2019. – Vol. 10. – No. 2. – Pp. 64-69.

[8] Kurnosova E.A., Khasyanov I.I. Formation of the financial strategy of small businesses. *Bulletin of Samara state University*, 2015, 65-68 p.

[9] Ashilova A., Xiaochen Zh. International trade competitiveness of Kazakhstani small and medium enterprises // *Bulletin of the Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.* – 2020. – Vol. 3. No.385.– Pp.125-131 <https://doi.org/10.32014/2020.2518-1467.78>.

[10] Skoryk M.O., Tkachenko V.V., Marchenko O.I., Kucherenko V.M., Hmyrya V.P. Foreign experience of financial, credit and investment support of small business // *Bulletin of the Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.* – 2020. – Vol. 4. No. 386.– Pp.189-197 <https://doi.org/10.32014/2020.2518-1467.119>.

НОВЫЙ ВКЛАД В ПЕДАГОГИЧЕСКУЮ НАУКУ КАЗАХСТАНА

В последние годы я консультирую молодых ученых, но в основном читаю новые научные труды ученых страны. Среди них особо выделил бы работу академика Национальной академии наук Республики Казахстан, доктора педагогических наук, профессора Абылкасымовой А.Е. «Модернизация системы образования в Республике Казахстан» на трех языках – казахском, русском и английском. Научное издание (Алматы: Мектеп, 2021. – 218с.). Данную работу она посвятила предстоящему 30-летию независимости страны. Рецензентами являются экс-министры образования и науки Казахстана – Президент Национальной академии наук РК, академик, доктор химических наук, профессор Журинов М.Ж. и ректор Казахского национального университета имени аль-Фараби, почетный академик Национальной академии наук РК, доктор филологических наук, профессор Туймебаев Ж.К., работа рекомендована Ассоциацией высших учебных заведений РК.

Вышеперечисленное придает большую весомость выполненному профессором Абылкасымовой А.Е. научному труду.

Однако прежде чем перейти к анализу работы хотел бы сказать о следующем. В учебниках советского периода развития Казахстана сказано: «Казахи вели кочевой и полукочевой образ жизни, не имели письменности и население почти поголовно было безграмотным». Это утверждение соответствует истине лишь отчасти. Дело в том, что до Октябрьской революции 1917 года казахское население пользовалось арабским алфавитом и латиницей, однако точных статистических данных по численности людей, владеющих арабской письменностью нет.

Система образования страны является ключевой для любого народа, которая стремится и движется по прогрессивному пути развития, чтобы не отстать от передовых государств мира. И нам важно было изучить этапы и направления развития Казахстана во многих сферах, и, прежде всего, в системе образования. Отрадно, что эту огромную работу смогла реализовать ученый-педагог в лице профессора Абылкасымовой А.Е. В своей работе она разделила развитие системы образования в Казахстане на различные этапы в жизнедеятельности казахского народа – средневековый, период присоединения к Российской империи (1731-1917гг.) и советский (1918-1991гг.). Автор показала, что казахи не на пустом месте строили будущее своего образования, при этом преодолели множество трудностей.

Известно, что в современном мире достойны уважения только те народы, которые помнят и чтят свою историю какой-бы она не была, хорошо знают достижения и проблемы сегодняшнего дня, и на основе этих знаний создают будущее своего государства и живущего в ней народа. Благодаря таким научным работам мы по крупицам возрождаем историю казахского народа в прошлом в различных отраслях знаний.

В настоящее время казахстанцам важно знать в каком направлении должна развиваться система образования Казахстана, эту проблему автор смогла раскрыть в первом разделе своего труда «О тенденциях развития системы образования в современном мире».

В целом, научное издание посвящено изучению и анализу состояния и развития системы общего среднего и высшего образования, в том числе педагогического образования и повышения квалификации педагогических работников, в постсоветский период становления и развития независимого Казахстана.

Государственная политика Республики Казахстан в области образования после 1991 года осуществлялась в направлении реформирования законодательной базы, изменения системы управления и финансирования в контексте поставленной Главой государства Н.Назарбаевым задачи по качественному преобразованию всей системы образования, которое является одним из основных элементов становления суверенного государства, его реальной политической и экономической независимости. В этой связи модернизация образования напрямую связывалась с проблемами развития всего общества и изменениями, происходящими в политике, идеологии, экономике и социальной сфере.

Современная система образования нашей страны была заложена в конце 90-х годов прошлого

века тремя базовыми документами: Законом «Об образовании», Государственной программой «Образование» и Государственными стандартами образования, при этом главным системообразующим принципом реформы стал переход от модели «образование для всех» к модели «образование по выбору».

Профессор Абылкасымова А.Е. всесторонне осветила ход реформирования системы общего среднего образования в Казахстане, которая в последние годы проводилась в следующих направлениях – введения 12-летнего образования; изменения содержания образования и методики обучения; обязательного изучения трех языков (казахский, русский, английский); развития электронного обучения; введения подушевого финансирования; строительства новых зданий для школ, которые стали оснащаться современным оборудованием и техникой.

Модернизация системы образования была ориентирована на обеспечение равного доступа школьников к качественному среднему образованию, независимо от их национальности и места проживания, а также удовлетворение потребности каждой личности, всего общества и государства в целом. В основу программ образования для всех уровней заложена система ценностей патриотического Акта «Мәңгілік Ел» – казахстанский патриотизм, гражданская ответственность, уважение к труду и т.п.

Большое внимание автор в своей работе уделила развитию высшего образования, при которой основной тенденцией стал отказ от государственной монополии на образование. Как следствие, на равных условиях начал развиваться негосударственный сектор образования и он получил достойное место в обществе.

Можно и дальше перечислять все достижения страны за 30-летний период нашей независимости, о которых все мы хорошо знаем. Для нас более важным является то, что автор сумела с научной точки зрения всесторонне и широко раскрыть достижения нашего государства в модернизации системы образования в соответствии с тенденциями ее развития в мире. В итоге Республика Казахстан во многом успешно вписалась в мировое образовательное пространство. Несомненно, главную направляющую и координирующую роль в этом сыграл Елбасы – первый Президент нашего государства Нурсултан Абишевич Назарбаев, о чем профессор Абылкасымова А.Е. достаточно подробно раскрыла в своем научном труде.

**Академик Национальной академии
наук Республики Казахстан, доктор
философских наук, профессор
Кшибек Досмухамед Кшибекевич**

МАЗМҰНЫ

ЭКОНОМИКА

Абиева С.Н., Медуханова Л.А. Қанабекова М.А. ҚАЗАҚСТАНДА ВАЛЮТАЛЫҚ РЕТТЕУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	6
Айбосынова Д.А., Урузбаева Н.А. НҰР-СҰЛТАН ҚАЛАСЫНЫҢ ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА БИЗНЕСІ: ДАМУ ДИНАМИКАСЫ МЕН СИПАТТАМАСЫ.....	14
Бейсембекова С.Х., Сихимбаев М.Р., Сихимбаева Д.Р. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ЖЕР ҚОЙНАУЫН ПАЙДАЛАНУДЫ МЕМЛЕКЕТТІК РЕТТЕУ.....	22
Жағыпарова А.О., Алибекова Б.А., Курманалина А., Бекбусинова Г.К., Баева Д.А. COVID-19 ПАНДЕМИЯСЫ ЖӘНЕ ОНЫҢ ӘЛЕМДІК ЭКОНОМИКАҒА ӘСЕРІ.....	29
Касенбаев Ғ.С., Қайдарова Л.Қ., Рахметуллина Ш.Ж., Керимова У.К., Рахимжанова Г.М. ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ АЗЫҚ-ТҮЛІК ӨНІМДЕРІНЕ ҚОЛЖЕТІМДІЛІК - АЗЫҚ-ТҮЛІК ҚАУІПСІЗДІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУДІҢ НЕГІЗІ.....	39
Макаров А.Н., Жакупова Б.А., Нурманов А.О., Сексенова А.Т., Жиенбаев Ұ.Б. КӘСІПОРЫНДА ҚАРЖЫЛЫҚ ЖОСПАРЛАУДЫ ҰЙЫМДАСТЫРУДЫҢ НЕГІЗГІ МӘСЕЛЕЛЕРІ ЖӘНЕ ОНЫ ШЕШУ ЖОЛДАРЫ.....	47
Мархаева Б.А., Бейсенова М.У., Жаздыкбаева Д.П. ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫНЫҢ ҚАРЖЫЛЫҚ ТҰРАҚТЫЛЫҒЫН БАҒАЛАУ.....	55
Мурсалова Х.Н., Баймагамбетова Л.К., Алимбетов У.С., Турдиева З.М., Апышева А.А. ЕАЭО ШЕҢБЕРІНДЕ ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ИНТЕГРАЦИЯСЫНЫҢ ТИІМДІЛІГІН АРТТЫРУ БАҒЫТТАРЫ.....	63
Нурмухаметов Н.Н., Абдикадирова А.А., Әбенев Е.М., Петров А.М. ЦИФРЛЫҚ ЭКОНОМИКА ЖАҒДАЙЫНДА ШАҒЫН КӘСІПОРЫНДАРДЫҢ БӘСЕКЕЛЕСТІК АРТЫҚШЫЛЫҚТАРЫНЫҢ СТРАТЕГИЯСЫН ӘЗІРЛЕУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	70
Панзабекова А.Ж., Жанбозова А.Б., Дигель И.Е. УРБАНИСТИКАНЫҢ ЗАМАНАУИ ТҰЖЫРЫМДАМЛАРЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫ COVID-19 ПАНДЕМИЯСЫНАН KEЙІН ҚАЛАЛАРДЫ ДАМЫТУДА ҚОЛДАНУ.....	78
Сатымбекова К.Б., Молдогазиева Г.М., Иманбаева З.О., Нурмаганбетова Б.К., Керімбек Ғ.Е. КОМПАНИЯНЫҢ ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ТҰРАҚТЫЛЫҒЫН БАСҚАРУДЫ ОҢТАЙЛАНДЫРУ ЖОЛДАРЫ.....	87
Тилеубергенов Е.М., Садуакасов Ш.С., Конуспаев Р.К., Сейтахметова Н.Л. ШАҒЫН БИЗНЕС КӘСІПОРЫНДАРЫНЫҢ ҚАРЖЫЛЫҚ СТРАТЕГИЯСЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	94
Тулегенова Ж.У., Бекбусинова Г.К., Баймбетова А.Б., Турчкенова Р.А., Луневски С. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ САЛЫҚ САЯСАТЫНДАҒЫ МЕМЛЕКЕТТІК САЛЫҚ АУДИТІ.....	99

Шаяхметова Л.М., Майдырова А.Б., Молдажанов М.Б. ЕРЕКШЕ ҚОРҒАЛАТЫН ТАБИҒИ АУМАҚТАРДАҒЫ ҚАЗАҚСТАННЫҢ ТУРИЗМ ИНДУСТРИЯСЫНЫҢ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ӘЛЕУЕТІН БАҒАЛАУ.....	107
--	-----

ПЕДАГОГИКА

Бабаханов Ф.Б., Жолдасбекова С.А., Момбек Ә.Ә., Кривирадева Б.И., Әбуов Ә.Е. ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРНЫНДАҒЫ САПА МЕНЕДЖМЕНТІН ЖЕТІЛДІРУ.....	114
--	-----

Дүйсенбеков Е.Б., Питер Жак, Тұргынбаева Б.А., Әріпбаева Л.Ш., Досқара А.Т. ҚАЗІРГІ БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕСІНДЕ МЕКТЕП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ ПЕДАГОГИҚАЛЫҚ МАМАНДЫҚТАРЫНА ҚЫЗЫҒУШЫЛЫҚТАРЫН ДАМЫТУ.....	120
---	-----

Жанбеков Х.Н., Маликқызы Л., Сагимбаева А.Е., Нұғманова Л.А. БОЛАШАҚ МҰҒАЛІМДЕРДІҢ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ БІЛІМІ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ҚҰЗЫРЕТТІЛКТИ ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ МАҢЫЗДЫ ШАРТЫ РЕТІНДЕ.....	126
---	-----

Рамазанов Т.Б., Шормақова А.Б. ҚАЗІРГІ МЕКТЕП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ ДИАЛОГ ҚҰРУДАҒЫ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	132
---	-----

Сифазы А.Қ., Бирова Я., Балтабаева Г.С., Ескиндиrowa М.Ж., Ауельбекова А.У. ҚАЗІРГІ АУДАРМА ТЕОРИЯСЫНДАҒЫ ІЛЕСПЕ АУДАРМАДА СИНТАКСИСТІК ТҮСІНДІРМЕНІ ҚОЛДАНУ.....	140
--	-----

ФИЛОЛОГИЯ

Даулетова М.Т. КОНЦЕПТ КОГНИТИВТИ ЛИНГВИСТИКА МЕН ЛИНГВОМӘДЕНИЕТТАНУДЫҢ НЕГІЗГІ БІРЛІГІ РЕТІНДЕ.....	146
---	-----

Қалиева А.Қ., Әмірбаева Ш.М. М.О. ӘУЕЗОВ ӘНГІМЕЛЕРІНДЕГІ ҰЛТТЫҚ ПЕЙЗАЖ ПОЭТИКАСЫ.....	153
---	-----

Нұрмұратов С.Е., Ошақбаева Ж.Б., Қоңырбаева Ж.М. ҚОҒАМНЫҢ РУХАНИ ЖАҢҒЫРУЫНДАҒЫ МАҚАЛ-МӘТЕЛДЕРДІҢ ОРНЫ МЕН РӨЛІ.....	160
---	-----

Сұлтанқызы Ж.С., Сейтахметова Н.Л. ТІЛДІК САНАНЫҢ МӘДЕНИ-ФИЛОСОФИЯЛЫҚ ШЫҒУ ТЕГІ ЖӘНЕ ОНЫҢ КОГНИТИВИЗМДІ ҚАЛЫПТАСТЫРУДАҒЫ РӨЛІ.....	168
---	-----

Төремұратова Қ.Ж., Бейхан З. ТІЛ – ҚАЗАҚ МӘДЕНИЕТІН ЖАҢҒЫРТУ ФАКТОРЫ РЕТІНДЕ.....	173
---	-----

САЯСАТТАНУ

Дунаев В.Ю., Курганская В.Д., Сейдуманов А.С. САЯСИ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ ФАКТОРЛЫҚ ТАЛДАУДАҒЫ "СЕБЕП ШҰҢҚЫРЫ"	178
---	-----

Жаманқараев Ж.С., Симтиков Ж.К. САНКЦИЯЛАР ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ САЯСАТТАҒЫ ОРНЫ: ТӘУЕКЕЛДЕРДІ АЗАЙТУ ӘДІСТЕРІ МЕН ТӘСІЛДЕРІ.....	187
---	-----

Қадыржанов Р.Қ., Ешпанова Д.Д. ҚАЗАҚСТАННЫҢ ҰЛТТЫҚ ҚҰРЫЛЫСЫНДАҒЫ ГОМОГЕНДІЛІК ЖӘНЕ ГЕТЕРОГЕНДІЛІК.....	194
---	-----

Нысанбаева А. ҚАЗАҚСТАН МӘДЕНИ САЯСАТЫНЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	201
Хамидов А.А. «ЧЖОУ И» КАНОНЫНЫҢ ЕКІ ИДЕЯЛЫҚ-ӘДІСТЕМЕЛІК ЕРЕЖЕСІ.....	208

ТАРИХ

Әпендиев Т.Ә. 1945-1955 жж. ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ АУЫЛ ХАЛҚЫНЫҢ ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ.....	215
Джалилов З.Г., Батырхан Б.Ш. БАТЫС ЕУРОПАНЫҢ ШЫҒЫС ЖЕРОРТА ТЕҢІЗІНДЕГІ САЯСАТЫ ТАРИХЫНАН.....	227
Селкебаева А., Сұлтанбеков Ш.С., Әстемес Г., Ыбырай С.Б., Ергешов Е.Т. «ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ» ПӘНІН ОҚЫТУ ӘДІСТЕМЕСІНДЕГІ ТҰЖЫРЫМДАМАЛЫҚ ӘДІС.....	237
Шашаев Ә.Қ., Мрзабаева Р.Ж., Сүлеймен С. XX ҒАСЫРДЫҢ 20-30 ЖЫЛДАРДАҒЫ ҚОҒАМДЫҚ НЕГІЗДЕ ҚҰРЫЛҒАН ҚОҒАМДЫҚ ҰЙЫМДАРДЫҢ ҚЫЗМЕТІ.....	245

ҚҰҚЫҚТАНУ

Аюпова З.К., Кусайнов Д.У., Рахметулина Б.С., Алимбетова Ж.А., Сапаров Б.Ж. ТЕРРОРИЗМ МЕН ДІНИ ЭКСТРЕМИЗМГЕ ҚАРСЫ КҮРЕСТІҢ ЗАҢНАМАЛЫҚ Н ЕГІЗДЕРІ.....	250
Балтабаев Е., Гирдвойн П., Сомжүрек Б.Ж., Усерова А.Н., Апахаев Н.Ж. СПОРТШЫЛАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫН ҚОРҒАУДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚҰҚЫҚ: ҚАЗАҚСТАН МЕН ПОЛЫША МЫСАЛЫНДА.....	256
Қуатова А.Ә., Көшербаев Ж.Ә., Бопабаев Е.Ч., Мороз С.П., Адырбеков Д.Т. ОРТАЛЫҚ АЗИЯДАҒЫ ЖЕР АЙНАЛЫМЫН ҚҰҚЫҚТЫҚ РЕТТЕУ МӘСЕЛЕСІ: ҚАЗАҚСТАН ЖАҒДАЙЫ.....	266

ҚР ҰҒА АКАДЕМИКТЕРІНІҢ ЖЕТІСТІКТЕРІ

КІШІБЕКОВ Д.К. ҚАЗАҚСТАННЫҢ ПЕДАГОГИКА ҒЫЛЫМЫНА ҚОСЫЛҒАН ЖАҢА ҮЛЕС!.....	274
--	-----

СОДЕРЖАНИЕ

ЭКОНОМИКА

Абиева С.Н., Медуханова Л.А. Канабекова М.А. ОСОБЕННОСТИ ВАЛЮТНОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ В КАЗАХСТАНЕ.....	6
Айбосынова Д.А., Урузбаева Н.А. МАЛЫЙ И СРЕДНИЙ БИЗНЕС Г. НУР-СУЛТАН: ДИНАМИКА РАЗВИТИЯ И ХАРАКТЕРНЫЕ ЧЕРТЫ.....	14
Бейсембекова С.Х., Сихимбаев М.Р., Сихимбаева Д.Р. ГОСУДАРСТВЕННОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ НЕДРОПОЛЬЗОВАНИЯ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....	22
Жагыпарова А.О., Алибекова Б.А., Курманалина А., Бекбусинова Г.К., Баева Д.А. ПАНДЕМИЯ COVID-19 И ЕЕ ВЛИЯНИЕ НА МИРОВУЮ ЭКОНОМИКУ.....	29
Касенбаев Г.С., Кайдарова Л.К., Рахметуллина Ш.Ж., Керимова У.К., Рахимжанова Г.М. ДОСТУПНОСТЬ ПРОДУКТОВ ПИТАНИЯ – ОСНОВА ОБЕСПЕЧЕНИЯ ПРОДОВОЛЬСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ В КАЗАХСТАНЕ.....	39
Макаров А.Н., Жакупова Б.А., Нурманов А.О., Сексенова А.Т., Жиенбаев Ү.Б. ОСНОВНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ОРГАНИЗАЦИИ ФИНАНСОВОГО ПЛАНИРОВАНИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ И ПУТИ ИХ РЕШЕНИЯ.....	47
Мархаева Б.А., Бейсенова М.У., Жаздыкбаева Д.П. ОЦЕНКА ФИНАНСОВОЙ УСТОЙЧИВОСТИ КАЗАХСТАНСКОГО ФОНДА ГАРАНТИРОВАНИЯ ДЕПОЗИТОВ.....	55
Мурсалова Х.Н., Баймагамбетова Л.К., Алимбетов У.С., Турдиева З.М., Апышева А.А. НАПРАВЛЕНИЯ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ИНТЕГРАЦИИ КАЗАХСТАНА В РАМКАХ ЕАЭС.....	63
Нурмухаметов Н.Н., Абдикадилова А.А., Эбенев Е.М., Петров А.М. ОСОБЕННОСТИ РАЗРАБОТКИ СТРАТЕГИИ КОНКУРЕНТНЫХ ПРЕИМУЩЕСТВ МАЛЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ.....	70
Панзабекова А.Ж., Жанбозова А.Б., Дигель И.Е. СОВРЕМЕННЫЕ КОНЦЕПЦИИ УРБАНИСТИКИ И ИХ ПРИМЕНЕНИЕ ДЛЯ РАЗВИТИЯ ГОРОДОВ ПОСЛЕ ПАНДЕМИИ COVID-19 ¹	78
Сатымбекова К.Б., Молдогазиева Г.М., Иманбаева З.О., Нурмаганбетова Б.К., Керимбек Г.Е. ПУТИ ОПТИМИЗАЦИИ УПРАВЛЕНИЯ УСТОЙЧИВОСТЬЮ ФИНАНСОВОГО СОСТОЯНИЯ КОМПАНИИ.....	87
Тилеубергенов Е.М., Садуакасов Ш.С., Конуспаев Р.К., Сейтахметова Н.Л. ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ ФИНАНСОВОЙ СТРАТЕГИИ ПРЕДПРИЯТИЙ МАЛОГО БИЗНЕСА.....	94
Тулегенова Ж.У., Бекбусинова Г.К., Баймбетова А.Б., Турчекенова Р.А., Луневски С. ГОСУДАРСТВЕННЫЙ НАЛОГОВЫЙ АУДИТ В НАЛОГОВОЙ ПОЛИТИКЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	99

Шаяхметова Л.М., Майдырова А.Б., Молдажанев М.Б. ОЦЕНКА ИНВЕСТИЦИОННОГО ПОТЕНЦИАЛА ИНДУСТРИИ ТУРИЗМА КАЗАХСТАНА НА ОСОБО ОХРАНЯЕМЫХ ПРИРОДНЫХ ТЕРРИТОРИЯХ.....	107
---	-----

ПЕДАГОГИКА

Бабаханов Ф.Б., Жолдасбекова С.А., Момбек А.А., Кривирадева Б.И., Абуов А.Е. СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕНЕДЖМЕНТА КАЧЕСТВА В ВЫСШЕМ УЧЕБНОМ ЗАВЕДЕНИИ.....	114
--	-----

Дуйсенбеков Е.Б., Питер Жак, Тургунбаева Б.А., Арипбаева Л.Ш., Доскара А.Т. РАЗВИТИЕ ИНТЕРЕСА ШКОЛЬНИКОВ К ПЕДАГОГИЧЕСКИМ ПРОФЕССИЯМ В СОВРЕМЕННОЙ СИСТЕМЕ ОБРАЗОВАНИЯ.....	120
--	-----

Жанбеков Х.Н., Маликқызы Л., Сагимбаева А.Е., Нұғманова Л.А. ЭКОЛОГИЧЕСКАЯ ОБРАЗОВАННОСТЬ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ КАК ВАЖНОЕ УСЛОВИЕ ФОРМИРОВАНИЯ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ.....	126
---	-----

Рамазанов Т.Б., Шормакова А.Б. ОСОБЕННОСТИ ПОСТРОЕНИЯ ДИАЛОГА СОВРЕМЕННЫХ ШКОЛЬНИКОВ.....	132
---	-----

Сигазы А.Қ., Бирова Я., Султанбеков Ш.С., Ескиндинова М.Ж., Ауельбекова А.У. СИНТАКСИЧЕСКОЕ РАЗВЕРТЫВАНИЕ В СИНХРОННОМ ПЕРЕВОДЕ В СОВРЕМЕННОЙ ТЕОРИИ ПЕРЕВОДА.....	140
---	-----

ФИЛОЛОГИЯ

Даулетова М.Т. КОНЦЕПТ КАК ОСНОВНАЯ ЕДИНИЦА КОГНИТИВНОЙ ЛИНГВИСТИКИ И ЛИНГВОКУЛЬТУРОЛОГИИ.....	146
---	-----

Калиева А.К., Амирбаева Ш.М. ПОЭТИКА НАЦИОНАЛЬНОГО ПЕЙЗАЖА В РАССКАЗАХ М.О. АУЭЗОВА.....	153
--	-----

Нурмуратов С.Е., Ошакбаева Ж. Б., Коньырбаева К. М. МЕСТО И РОЛЬ ПОСЛОВИЦ И ПОГОВОРОВ В ДУХОВНОЙ МОДЕРНИЗАЦИИ ОБЩЕСТВА.....	160
--	-----

Сұлтанқызы Ж.С., Сейтахметова Н.Л. КУЛЬТУРФИЛОСОФСКИЕ ИСТОКИ ЯЗЫКОВОГО СОЗНАНИЯ И ЕГО РОЛЬ В ФОРМИРОВАНИИ КОГНИТИВИСТИКИ.....	168
--	-----

Туремуратова К.Ж., Бейхан З. ЯЗЫК КАК ФАКТОР ВОЗРОЖДЕНИЯ КАЗАХСКОЙ КУЛЬТУРЫ.....	173
--	-----

ПОЛИТОЛОГИЯ

Дунаев В.Ю., Курганская В.Д., Сейдуманов А.С. «ВОРОНКА ПРИЧИННОСТИ» В ФАКТОРНОМ АНАЛИЗЕ ПОЛИТИЧЕСКИХ РИСКОВ.....	178
--	-----

Жаманкараев Ж.С., Симтиков Ж.К. САНКЦИИ И ИХ МЕСТО В МЕЖДУНАРОДНОЙ ПОЛИТИКЕ: МЕТОДЫ И СПОСОБЫ МИНИМИЗАЦИИ РИСКОВ.....	187
--	-----

Кадыржанов Р.К., Ешпанова Д.Д.,
ГОМОГЕННОСТЬ И ГЕТЕРОГЕННОСТЬ В НАЦИОНАЛЬНОМ СТРОИТЕЛЬСТВЕ
КАЗАХСТАНА.....194

Нысанбаева А.
АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ КУЛЬТУРНОЙ ПОЛИТИКИ КАЗАХСТАНА.....201

Хамидов А.А.
ДВА МИРОВОЗЗРЕНЧЕСКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИХ ПОЛОЖЕНИЯ КАНОНА «ЧЖОУ И».....208

ИСТОРИЯ

Апендиев Т.А.
ДЕМОГРАФИЧЕСКАЯ СИТУАЦИЯ НАСЕЛЕНИЯ В СЕЛАХ КАЗАХСТАНА 1945-1955 гг. 215

Джалилов З.Г., Батырхан Б.Ш.
К ИСТОРИИ ПОЛИТИКИ ЗАПАДНОЙ ЕВРОПЫ В ВОСТОЧНОМ СРЕДИЗЕМНОМОРЬЕ.....227

Селкебаева А.Т., Султанбеков Ш.С., Астемес Г., Ыбырай С.Б., Ергешов Е.Т.
КОНЦЕПТУАЛЬНЫЙ ПОДХОД В МЕТОДИКЕ ПРЕПОДАВАНИЯ ДИСЦИПЛИНЫ
«ИСТОРИЯ КАЗАХСТАНА».....237

Шашаев Ә.Қ., Мрзабаева Р.Ж, Сүлеймен С.
ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ОБЩЕСТВЕННЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ, СОЗДАННЫХ НА ОБЩЕСТВЕННЫХ
НАЧАЛАХ В 20-30-Е ГОДЫ ХХ В. 245

ЮРИСПРУДЕНЦИЯ

Аюпова З.К., Кусайнов Д.У., Рахметулина Б.С., Алимбетова Ж.А., Сапаров Б.Ж.
ЗАКОНОДАТЕЛЬНЫЕ ОСНОВЫ БОРЬБЫ С ТЕРРОРИЗМОМ И РЕЛИГИОЗНЫМ
ЭКСТРЕМИЗМОМ.....250

Балтабаев Е., Гирдвойн П., Сомжурек Б.Ж., Усерова А.Н., Апахаяев Н.Ж.
МЕЖДУНАРОДНОЕ ПРАВО В ЗАЩИТЕ ПРАВ СПОРТСМЕНОВ: НА ПРИМЕРЕ
КАЗАХСТАНА И ПОЛЬШИ.....256

Куатова А.А., Кошербаев Ж.А., Бопабаев Е.Ч., Мороз С.П., Адырбеков Д.Т.
ПРОБЛЕМА ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ОБОРОТА ЗЕМЕЛЬ В ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ:
НА ПРИМЕРЕ КАЗАХСТАНА.....266

ДОСТИЖЕНИЯ АКАДЕМИКОВ НАН РК

КШИБЕКОВ Д.К.
НОВЫЙ ВКЛАД В ПЕДАГОГИЧЕСКУЮ НАУКУ КАЗАХСТАНА.....274

CONTENTS

ECONOMICS

Abieva S.N., Medukhanova L.A., Kanabekova M.A. FEATURES OF CURRENCY REGULATION IN KAZAKHSTAN.....	6
Aibossynova D.A., Uruzbayeva N.A. SMALL AND MEDIUM-SIZED BUSINESSES IN NUR-SULTAN CITY: DEVELOPMENT DYNAMICS AND CHARACTERISTIC FEATURES.....	14
Beisembekova S.Kh., Sikhimbayev M.R., Sikhimbayeva D.R. PUBLIC ADMINISTRATION OF SUBSOIL USE IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	22
Zhagyparova A.O., Alibekova B., Kurmanalina A., Bekbusinova G.K., Bayeva D.A. THE COVID-19 PANDEMIC AND ITS IMPACT ON THE GLOBAL ECONOMY.....	29
Kassenbayev G.S., Kaidarova L.K., Rakhmetullina SH.ZH., Kerimova U.K., Rakhimzhanova G.M. FOOD AVAILABILITY AS THE BASIS OF FOOD SECURITY IN KAZAKHSTAN.....	39
Makarov A., Zhakupova B., Nurmanov A., Seksenova A., Zhienbayev U. THE MAIN PROBLEMS OF ORGANIZING FINANCIAL PLANNING AT THE ENTERPRISE AND WAYS TO SOLVE IT.....	47
Markhayeva B.A., Beisenova M.U., Zhazdykbayeva D.P. FINANCIAL SUSTAINABILITY ASSESSMENT OF THE KAZAKHSTAN DEPOSIT INSURANCE FUND.....	55
Mursalova Kh.N., Baimagambetova L.K., Alimbetov U.S., Turdieva Z.M., Apysheva A.A. DIRECTIONS FOR IMPROVING EFFICIENCY OF ECONOMIC INTEGRATION OF KAZAKHSTAN WITHIN THE EAEU.....	63
Nurmuhametov N.N., Abdikadirova A.A., Abenov E.M., Petrov A.M. STRATEGY DEVELOPMENT FEATURES OF SMALL ENTERPRISES.....	70
Panzabekova A.Zh., Zhanbozova A.B., Digel I.E. MODERN URBAN CONCEPTS AND THEIR APPLICATION FOR CITY DEVELOPMENT AFTER COVID-19 PANDEMIC.....	78
Satymbekova K., Moldogaziyeva G., Imanbayeva Zh., Nurmaganbetova B., Kerimbek G. WAYS TO OPTIMIZE THE MANAGEMENT OF THE STABILITY OF THE COMPANY'S FINANCIAL POSITION.....	87
Tileubergenov E.M., Saduakasov Sh.S., Konuspayev R.K., Seitakhmetova N.L. FEATURES OF FORMING THE FINANCIAL STRATEGY OF SMALL BUSINESSES.....	94
Tulegenova Zh.U., Bekbusinova G.K., Baymbetova A.B., Turchekenova R., Lunevski S. STATE TAX AUDIT IN THE TAX POLICY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	99
Shayakhmetova L.M., Maydirova A.B., Moldazhanov M.B. ASSESSMENT OF THE INVESTMENT POTENTIAL OF THE TOURISM INDUSTRY OF KAZAKHSTAN IN SPECIALLY PROTECTED NATURAL AREAS.....	107

PEDAGOGY

Babakhanov F.B., Zholdasbekova S.A., Mombek A.A., Kriviradeva B.I., Abuov A.E. IMPROVING QUALITY MANAGEMENT IN A HIGHER EDUCATION INSTITUTION.....	114
Duisenbekov E.B., Peter Ziak, Turgunbayeva B., Aripbaeva L.Sh., Doskara A. DEVELOPMENT OF SCHOOL CHILDREN INTEREST IN TEACHING PROFESSIONS IN MODERN EDUCATIOAL SYSTEM.....	120
Zhanbekov H.N., Malikkyzy L., Sagimbaiyeva A.E., Nugmanova L.A. PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE FORMATION OF ENVIRONMENTAL COMPETENCE OF FUTURE TEACHERS.....	126
Ramazanov T.B., Shormakova A.B. FEATURES OF BUILDING A DIALOGUE OF MODERN SCHOOLCHILDREN.....	132
Sigazy A.K., Birova J., Sultanbekov Sh., Yeskindirova M.Zh., Auyelbekova A. SYNTACTIC EXPLICATION IN SYNCHRONIC TRANSLATION IN MODERN THEORY OF TRANSLATION.....	140

PHILOLOGY

Dauletova M.T. THE CONCEPT AS THE MAIN UNIT OF COGNITIVE LINGUISTICS AND LINGUOCULTUROLOGY.....	146
Kalieva A.K., Amirbayeva Sh.M. THE POETICS OF THE NATIONAL LANDSCAPE IN THE STORIES OF M.O. AUEZOV.....	153
Nurmuratov S.E., Oshakbaeva Zh.B., Konyrbaeva K.M. THE PLACE AND ROLE OF PROVERBS IN THE SPIRITUAL REVIVAL OF SOCIETY.....	160
Sultankyzy Zh.S., Seitakhmetova N.L. CULTURAL AND PHILOSOPHICAL ORIGINS OF LANGUAGE CONSCIOUSNESS AND ITS ROLE IN THE FORMATION OF COGNITIVE SCIENCE.....	168
Turemuratova K.Zh., Beyhan Z. LANGUAGE AS THE FACTOR OF THE REVIVAL OF KAZAKH CULTURE.....	173

POLITICAL SCIENCE

Dunaev V., Kurganskaya V., Seidumanov A. THE "FUNNEL OF CAUSALITY" IN FACTOR ANALYSIS OF POLITICAL RISKS.....	178
Zamankaraev Zh.S., Simtikov Zh.K. SANCTIONS AND THEIR PLACE IN INTERNATIONAL POLITICS: METHODS AND APPROACHES TO REDUCING RISKS.....	187
Kadyrzhanov R.K., Yeshpanova D.D. HOMOGENEITY AND HETEROGENEITY IN THE NATION-BUILDING OF KAZAKHSTAN.....	194
Nyssanbayeva A. ACTUAL PROBLEMS OF CULTURAL POLICY OF KAZAKHSTAN.....	201

Khamidov A.A. TWO IDEOLOGICAL AND METHODOLOGICAL PROVISIONS OF THE CANON «ZHOU YI».....	208
---	-----

HISTORY

Apendiyev T.A. DEMOGRAPHIC SITUATION OF THE POPULATION IN THE VILLAGES OF KAZAKHSTAN 1945-1955.....	215
--	-----

Dzhalilov Z., Batyrkhan B. TO THE HISTORY OF POLITICS OF WESTERN EUROPE IN THE EASTERN MEDITERRANEAN.....	227
--	-----

Selkebayeva A., Sultanbekov Sh.S., Astemes G., Ybyray S.B., Ergeshov E.T. CONCEPTUAL APPROACH IN TEACHING METHODS OF THE DISCIPLINE "HISTORY OF KAZAKHSTAN".....	237
---	-----

Shashaev A.K., Mrzabayeva R.Zh., Suleimen S. ACTIVITIES OF PUBLIC ORGANIZATIONS ESTABLISHED ON A PUBLIC BASIS IN THE 20-30S OF THE XX CENTURY.....	245
---	-----

LAW

Ayupova Z.K., Kussainov D.U., Rakhmetullina B.S., Alimbetova Zh.A., Saparov B.Zh. LEGISLATIVE BASIS FOR COMBATING TERRORISM AND RELIGIOUS EXTREMISM.....	250
--	-----

Baltabayev E., Piotr Girdwoyn., Somzhurek B.Zh., Usserova A., Apakhayev N.Zh. INTERNATIONAL LAW IN PROTECTION OF THE RIGHTS OF SPORTSMEN: A CASE STUDY KAZAKHSTAN AND POLAND.....	256
--	-----

Kuatova A.A., Kosherbayev Zh.A., Bopabaev E.Zh., Moroz S.P., Adyrbekov D.T. THE PROBLEM OF LEGAL REGULATION OF LAND TURNOVER IN CENTRAL ASIA: THE CASE OF KAZAKHSTAN.....	266
--	-----

ACHIEVEMENTS OF ACADEMICIANS OF NAS RK

Kishibekov D. K. A NEW CONTRIBUTION TO THE PEDAGOGICAL SCIENCE OF KAZAKHSTAN.....	274
---	-----

Publication Ethics and Publication Malpractice in the journals of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

[www: nauka-nanrk.kz](http://www.nauka-nanrk.kz)

ISSN 2518–1467 (Online),

ISSN 1991–3494 (Print)

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en>

Редакторы: *М.С. Ахметова, А. Ботанқызы, Д.С. Аленов, Р.Ж. Мрзабаева*

Верстка на компьютере *Г.Д. Жадырановой*

Подписано в печать 10.12.2021.

Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать - ризограф.

17,5 п.л. Тираж 300. Заказ 6.

